

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 486/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Aliana s. r. o.**, Roháčová 145/14, Praha, Česká republika, IČO 24 257 621, zastúpenej JUDr. Jozefom Chmurom, advokátom, Vrátna 13, Košice, proti uzneseniu Mestského súdu Košice sp. zn. 31K/30/2023 zo 6. augusta 2024 a postupu, ktorý mu predchádzal, takto

rozhodol:

- Ústavnú sťažnosť **odmieta**.
- Návrhu na vydanie dočasného opatrenia **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením mestského súdu sp. zn. 31K/30/2023 zo 6. augusta 2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a postupom, ktorý mu predchádzal. Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil mestskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznal náhradu trov konania. Zároveň navrhla odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia mestského súdu do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, keďže ide o jediný možný a nevyhnutný spôsob vylúčenia nezvratného a nenapraviteľného zásahu do jej označených práv napadnutým uznesením mestského súdu.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka si v konkurze na majetok úpadcu uplatnila voči úpadcovi (OC PEREŠ s.r.o., IČO 50 522 108) pohľadávku v sume

458,61 eur. Konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený uznesením č. k. 31K/30/2023-543 z 5. júna 2024 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 112/2024. Sťažovateľka doručila prihlášku pohľadávky ustanovenému správcovi elektronicky. Mestský súd napadnutým uznesením určil, že na podanie, ktorým bola uplatnená pohľadávka sťažovateľky, sa neprihliada. V odôvodnení svojho napadnutého uznesenia konštatoval, že sťažovateľka ako veriteľ v zastúpení JUDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA – ADVOKÁT s. r. o. predložila plnú moc v rozpore s § 28 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“). Správca uviedol, že plnomocenstvo predložené sťažovateľkou bolo vyhotovené v písomnej podobe (čo je zreteľné zo „scanu“), avšak absentuje na ňom písomný podpis od veriteľa (sťažovateľky). Na podpise splnomocniteľa je poznámka, že ide o digitálny podpis, správcovi však bol doručený sken. Správca bol toho názoru, že ak bolo plnomocenstvo vyhotovené elektronicky, muselo byť aj podpísané od splnomocnenca elektronicky. Ak bolo plnomocenstvo písomne vyhotovené, bolo ho potrebné previesť do elektronickej podoby. Plnomocenstvo nevykazuje znaky ani písomne vyhotoveného plnomocnenstva (absentuje fyzický podpis splnomocniteľa) ani elektronicky vyhotoveného plnomocnenstva (absentuje elektronický podpis splnomocnenca). Súd po preskúmaní podania správcu a jeho príloh zistil, že sťažovateľka doručila správcovi svoju prihlášku 24. júla 2024. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka doručila správcovi prihlášku pohľadávky prostredníctvom právneho zástupcu, no tento predložil plnomocenstvo na zastupovanie v podobe skenu bez podpisu splnomocniteľa, súd dospel k záveru, že v danom prípade prihláška nebola podaná spôsobom podľa § 28 ods. 2 zákona o konkurze a na takú prihlášku sa neprihliada. Dodal, že toto rozhodnutie súdu nevytvára prekážku, ktorá by bránila veriteľovi prihlásiť si svoju pohľadávku do konkurzu opätovne.

3. Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že správca si nesplnil svoju povinnosť individuálne informovať o vyhlásení konkurzu známych veriteľov úpadcu, ktorí majú obvyklý pobyt alebo sídlo v inom členskom štáte únie, a to zaslaním štandardného formulára, ktorý je uverejnený na Európskom portáli elektronickej justície, každému zahraničnému veriteľovi zvlášť. Rovnako namieta, že vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka je zahraničný subjekt iného členského štátu, vzťahuje sa na ňu prednostne právna úprava Európskej únie, konkr. Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (ďalej len „nariadenie č. 2015/848“). V tejto súvislosti tvrdí, že unifikovaná európska právna úprava má za cieľ okrem iného predchádzať prílišnému formalistickému postupu pri insolvenčných konaniach a tiež uľahčiť realizáciu prihlasovania pohľadávok. Podľa jej názoru je rozhodujúcim kritériom to, či zahraničný veriteľ pri prihlasovaní pohľadávky poskytol správcovi údaje v rozsahu stanovenom nariadením č. 2015/848. Je toho názoru, že v okolnostiach veci v tomto rozsahu údaje poskytla, a dodáva, že nariadenie č. 2015/848 akýkoľvek nedostatok splnomocnenia nespája so sankciou neprihliadania na prihlášku podanú prostredníctvom splnomocnenej osoby v mene veriteľa. Tvrdí, že prihláška sťažovateľky obsahovala všetky náležitosti vyžadované nariadením č. 2015/848 a mestský súd sa odchyľil od vlastnej rozhodovacej praxe, ktorá v prípade zahraničného veriteľa aplikuje a posudzuje prihlášky podľa štandardov nariadenia č. 2015/848, a nie podľa zákona o konkurze. Podľa názoru sťažovateľky napadnutým uznesením došlo k závažnému zásahu do jej označených práv procesnej povahy, ako aj práv hmotnej povahy (negatívny dopad na majetkové práva). Mestskému súdu vyčíta, že vychádzal iba z tvrdení správcu, ktoré si osvojil bez náležitého

preskúmania a odôvodnenia. Tvrdí, že mu nebolo umožnené vyjadriť sa k názoru správcu, čím malo dôjsť k porušeniu jeho práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. V nadväznosti na uvedené sa ústavný súd zameril na odôvodnenie napadnutého uznesenia a skúmal, či jeho obsah poskytuje dostatok dôvodov a argumentov pre prijatie záveru o sťažovateľkou namietanej arbitrárnosti.

6. Ústavný súd po preskúmaní obsahu napadnutého uznesenia mestského súdu konštatuje, že právne závery sú v napadnutom rozhodnutí zdôvodnené riadne, zrozumiteľným spôsobom a presvedčivo.

7. Ústavný súd v súvislosti s konkurzným konaním vo všeobecnosti konštatuje, že ide o prísne formálne konanie. V prípade zahraničného veriteľa sa naň vzťahuje prednostne právna úprava nariadenia č. 2015/848, uvedené však bez ďalšieho ešte neznamená, že na otázky, ktoré nie sú normované predmetným nariadením, nemôže súd aplikovať vnútroštátnu právnu úpravu. Z relevantných častí nariadenia č. 2015/848 vyplýva, že je mimoriadne dôležité, aby zahraniční veritelia boli informovaní a využívali štandardné formuláre, čo má uľahčiť prihlasovanie pohľadávok. Riešenie dôsledkov neúplného vyplnenia štandardných formulárov by malo riešiť vnútroštátne právo (bod 64 tzv. recitálu nariadenia č. 2015/848).

8. Nariadenie č. 2015/848 zároveň stanovuje rozhodné právo tak, že insolvenčné konania a ich účinky sa riadia právom členského štátu, na ktorého území sa toto konanie začalo, pokiaľ v nariadení nie je stanovené inak, pričom toto pravidlo sa vzťahuje aj na pravidlá prihlasovania, overovania a schvaľovania pohľadávok [pozri čl. 7 ods. 1 a 2 nariadenia č. 2015/848, osobitne písm. h)].

9. Nariadenie nevyžaduje na samotné prihlasovanie pohľadávok zastúpenie advokátom, pričom stanovuje, že k prihlasovaniu sa môžu využiť akékoľvek komunikačné prostriedky, ktoré sú prípustné podľa práva štátu, v ktorom konanie začalo (čl. 53 nariadenia).

10. Zároveň nariadenie upravuje režim pre prípad, že prihláška nebola podaná prostredníctvom štandardného formulára tak, že musí obsahovať informácie v rozsahu, v akom sú uvedené v štandardnom formulári.

11. Z uvedenej záväznej právnej úpravy nariadenia č. 2015/848, ktorá má prednosť pred aplikáciou vnútroštátnej právnej úpravy vo forme zákona, vyplýva, že aplikácia vnútroštátnych predpisov, ktoré upravujú a dopĺňajú právnu úpravu nariadenia č. 2015/848, nie je vylúčená, osobitne aj vo vzťahu k zastúpeniu a jeho preukázaniu.

12. Vzhľadom na okolnosti prípadu, otázky preukázania zastúpenia (platnosti plnomocenstva) je potrebné konštatovať, že nariadenie č. 2015/848 neupravuje zákonné náležitosti plnomocenstva ani formu a spôsob jeho preukazovania pri prihlasovaní pohľadávky zahraničného veriteľa. Zároveň je potrebné konštatovať, že zákon o konkurze upravuje a špecifikuje spôsob, akým splnomocnenec preukazuje svoje zastúpenie pri prihlasovaní pohľadávok, či už na základe plnomocenstva, ktoré je podpísané elektronicky, alebo je v listinnej podobe, pričom určuje, že prihlášku je potrebné podať správcovi elektronickými prostriedkami (§ 28 ods. 2 zákona o konkurze).

13. Právna úprava je zrozumiteľná a jasne formulovaná, takže osoba s právnickým vzdelaním by nemala mať problém pochopiť, ako postupovať v prípade, že plnomocenstvo bolo podpísané elektronicky. Uvedené osobitne platí pre advokáta, ktorý bol splnomocnený na prihlásenie pohľadávky veriteľa.

14. V žiadnom prípade nemožno považovať za formalizmus postup súdu, ktorý plne rešpektuje zákonnú úpravu a rovnako aj právnu úpravu nariadenia č. 2015/848, resp. z nej nevybočuje.

15. Vychádzajúc z týchto úvah a skutkových okolností prípadu, ústavný súd dospel k záveru, že postup konajúceho súdu bol v súlade s právnou úpravou vzťahujúcou sa na posúdenie otázky platnosti predloženého plnomocenstva pri prihlasovaní pohľadávky zahraničného veriteľa, pričom tento postup sa náležite zhmotnil v odôvodnení napadnutého uznesenia, ktoré nemožno považovať ani za arbitrárne, ani za zjavne neodôvodnené.

16. Zákon o konkurze neupravuje povinnosť súdu dať priestor veriteľovi vyjadriť sa k argumentácii správcu pri formálnom úkone, ako je prihlasovanie pohľadávky. Konkurzný súd len preskúma a vyhodnotí, či navrhovaný záver správcu je v súlade s právnymi predpismi, a rozhodne, či na prihlášku sa prihliada alebo nie. Preto v okolnostiach veci nemožno dospieť k záveru, že bolo potrebné dať priestor sťažovateľke vysvetliť svoj zjavne chybný postup pri prihlasovaní pohľadávky zahraničného veriteľa.

17. Pokiaľ ide o námietky sťažovateľky týkajúce sa nedostatočného informovania sťažovateľa, odklonu od rozhodovacej praxe, prepriateho formalizmu, ako aj nemožnosti reagovať na argumenty správcu, ústavný súd tieto námietky vyhodnotil ako nespôsobilé spochybniť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia mestského súdu.

18. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť v časti namietaného základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením mestského súdu a postupu, ktorý mu predchádzal, je *prima facie* neopodstatnená, keďže sťažovateľkou predložené plnomocenstvo ako príloha prihlášky pohľadávky zahraničného veriteľa malo relevantné nedostatky, preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

19. Pokiaľ ide o namietané porušenie práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ústavný súd dospel k záveru, že v okolnostiach veci nedošlo k porušeniu tohto práva, pretože za pochybenie právneho zástupcu sťažovateľky a zákonné následky tohto pochybenia nezodpovedá vo veci konajúci súd, ale osoba, ktorá pochybila. Inými slovami, zodpovednosť za pochybenie právneho zástupcu nie je možné prenášať na súd, ktorý konal v rámci svojej právomoci v súlade s platným

právom. Ústavný súd sťažnosť preto aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

20. V dôsledku odmietnutia ústavnej sťažnosti v celom rozsahu sa už ústavný súd ostatnými návrhmi obsiahnutými v sťažnosti nezaoberal.

21. Ústavný súd napokon rozhodol aj o návrhu sťažovateľky na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia mestského súdu (pozri bod 1 tohto uznesenia). Vychádzajúc zo znenia navrhovaného opatrenia, ako aj zo znenia § 131 zákona o ústavnom súde, možno konštatovať, že predpokladom vyhovievania takémuto návrhu je záver o potrebe prijať sťažnosť na ďalšie konanie. Keďže v danom prípade došlo k odmietnutiu sťažnosti v celom rozsahu, nebolo možné vyhovieť návrhu sťažovateľky na vydanie dočasného opatrenia. Z uvedeného dôvodu ústavný súd tomuto návrhu nevyhoviel (bod 2 výroku uznesenia).

22. Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že za závažnú ujmu nemožno považovať sumu prihlasovanej pohľadávky 458,61 eur, ktorej vymoženie v rámci konkurzu je otázne.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2024

Peter Molnár
predseda senátu